

No. 3. Maintenance of Major Tanks by Government

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನಲಮಂಗಲ).—
ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.”

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈಗಲೂ ನೀರಗಂಟಿಗಳೇ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ನೀರಗಂಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯು ತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಂಟು ಅಣಿಯೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯೋ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಏನೂಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಆತ್ಮೀಯ ಶ್ರಮ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಇವೆ, ಯಾವರೀತಿ ಪೋರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಮಾನ್ಯ P. W. D. ಸಚಿವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER—
Resolution moved :

“This Assembly is of the opinion that the management of all the major tanks in the State should be taken over by the Government themselves.”

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಗಂಟಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಸಹ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಹೀಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ಸಹಜವಾಗಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದರೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಯಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಹಸ್ರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರುನಾಲ್ಕನೇ ಪಾಲು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಈ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಕೆರೆಗಳ ಕೋಡಿಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ತೊಬುಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದರೆ, ಎರಡು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-40 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 4-5 ಕೆರೆಗಳ ನೀರು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಬು ಒಡೆದಿರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೋಡಿ ಒಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 4, 5, 6 ಅಥವಾ 8 ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡಿದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಮೈಸೂರ್ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ತರ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತಂದದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಆದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

P.W.D. ಯವರ ವಶದಲ್ಲಿವೆ, ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಮರ್ಲಾರರ ವಶದಲ್ಲಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನ್ನಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಹಳೆಯ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಕೆರೆಗಳ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಶವಿಟ್ಟು ಮಾತುತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರಿಪೇರಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪಾಳುಬಿದ್ದು ತೊಂದರೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಗಂಟಿ, ತಳವಾರ್, ಮಣೀಗಾರ ಎಂದು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಈ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ರೂಪವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಗಂಟಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನೀರುಗಂಟಿಗಳಿಗೆ ನಾವೂ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪೋರಾಗಿ ಕೆರೆ ಕೆಳಗಿನ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಫಲನಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸಬಿ ನ್ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ, ಕೆರೆಗಳ ನೀರು ಪೋರಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಾಲುವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗಿನ ಅಹಾರಾಭಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನೀರು ಪೋರಾದರೆ ರೈತನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟಿಗಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ Tanks Committee ಅಥವಾ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟನೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆರೆಯೂ ಮಣ್ಣು, ಮರಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿರ್-ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಕೆರೆಗಳು ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮರಳುಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕೆರೆ ಕೆಳಗಡೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅವರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊಳನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೂ ಬಂದು, ಕೊನೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ದೊರೆಯದೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿವೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಏರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ನೂಜನೆಗಳು ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದು. ಈಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಬಹು ಉನ್ನತವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಸಲಿಸಾಗಿ ವಸೂಲಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಹಣವೇನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಸೂಲಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನಗಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಬಂದು ಹೊಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳವೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಗೆಯ ಮರಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಕೆರೆಗಳು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ವಾಗಿ ಬಯಲು ನೀಮೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ ದಂತೆ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನು ಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂ ರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆ ಗಳ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆಯೋ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಇರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ತೆರೆದು, ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರ್ ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಆವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೊದ ಲು ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ ಮತ್ತು ಏನೂ ಬದಲಾ ವಣಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೋಡ್ಸ್ ಇವು ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ, ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಯಾವ ಯಾವ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವ Tanks Register ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆರೆ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೇಜರ್ (Major) ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸು ವಂತೆ ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮೇಜರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದಾಗೂ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 100 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇದ್ದು ಅದರ ರಿಪೇರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ರೈತರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ

ಇದ್ದರೂ ರೈತರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅವರಿಗೂ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿ ಮಾಡು ತ್ತಿಲ್ಲ, ರೈತರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಕೈಬಿಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರಿಪೇರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇವೊತ್ತು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದರೆ, ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾಲುವೆ ಎಂದು ಇರು ತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಅದು ಏನಾದರೂ ಕಟ್ಟುಹೋದರೆ ಯಾರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಳತೆಕಲ್ಪಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದಾ ಗಲೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಿಲ್ಲದಂತಾ ಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಮೇಜರ್ ಕೆರೆ ಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊ ಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀರುಗಂಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಕ್ಕ ಸೂಪರ್‌ವಿಜ್ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೆಮ್ಯುನರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲದೆಯಿರುವ ದರಿಂದ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ ನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತೇ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾ ಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಳಕೊಟ್ಟು ಸೌದಿಗನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಾಲಾಮಾಣಿಗಾರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಜೀಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸೌದಿಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.)
ಮಣಿ ಗಾರರಾಗಲಿ, ಸಬ್‌ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರಿಯರಾಗಲಿ ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೌಡಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಸೌಡಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಆಡಳಿತ ರವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀರುಗಂಟಿ, ತೋಟ, ತಳವಾರರಲ್ಲೂ ಪಟೇಲರ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀರುಗಂಟಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಗಾಯೋ ಇದೆ. “ನೀರುಗಂಟಿ ತನ್ನ ಗದ್ದೆ ಒಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದೇಶ ವನೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೂ ಆ ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಅವನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಮೂಲು ಇದೆ. ನೀರುಗಂಟಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದವಸ ಸಹ ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾನು ಬರ್ಚಿಲ್ಲದೇ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿಕೊಟ್ಟು ತಾನೂ ಉಪಯೋಗ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ರೈತರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುಗಂಟಿ ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಪಟೇಲರಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ವರೇ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಾರದು. ಈಗಾಗಲೇ ಸೌಡಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರೆಕ್ಯಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರುಗಂಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸೌಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ನೀರುಗಂಟಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಳ, ಅಲೋಯುನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ದಾರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಮತ್ತು ತುದಿ ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕನಃ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸೌಡಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಇದರ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸ್ಕೂಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಒಡೆದುಹೋದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಇರುವುದು, ಹೂಳು ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿ

ದ್ದರೆ ತೆಗೆಸದೆ ಇರುವುದು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಸಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೈತರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪಾಶುವಾರು ಎಂದು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಆಯಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ದಾರರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಣ್ಣುಪುಟ್ಟ ರಿಪೇರಿಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದೇನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉದಾಹರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡುಬಂದು ಕೆರೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾದು ರಸ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರಿ ಗೇಷ್‌ವೆ ಆಕ್ಟಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ 30, (ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬಹುದು, ಹಾಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇದೆ.

12-20 P. M.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೊರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ದೂರಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಸೌಡಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರುಗಂಟಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಲಿಸಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಲಿಸಲಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನಿಸಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾರ ಹೇರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಸೌಡಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸೌಡಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರುಗಂಟಿ ಮೂಲಕ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವ ಕೆಲವು ಕೆರೆ ಕೆಳಗಿನ ಜಮೀನುಗಳೂ ಸಹ ನನಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡರ ಅನುಭವವೂ ನನಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ರಾಜು ಅವರು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇರುವ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ನೀರುಗಂಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಲಿಸಲಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಪದೇ ಪದೇ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರೇ

ಸೌದಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಗರಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ನೀರ್ವಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದೆ. ತೋಟ ತಳವಾರರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೂ ಸಹ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಜನರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯೇ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಹೊರೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ದಾರರು ತಾವು ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನೋಡಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಂತೆ ಹಾಗೆ ರೈತರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಏನುಗಾಣಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯಮೇಲೆ ನೀರ್ವಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

No. 4 Gowdanakatte Tank Repairs.

ಶ್ರೀ ಮೆ. ಎಂ. ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ಪೀಕರ್, ನನ್ನ ನೀರ್ವಯ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಯುಗತಿ ಹೋಬಳಿ, ಸುಲಗೆರೆ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಗೌಡನಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತುಮಾಡಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕೆರೆ ಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ (ನೀರಾವರಿಗೆ) ತರಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.”

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

“That this Assembly is of the opinion that the Gowdanakatte tank near Huligere village, Yagate hobli, Kadur taluk be repaired

thereby bringing under irrigation about two hundred acres of land behind the tank.”

ಶ್ರೀ ಮೆ. ಎಂ. ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಎನ್ನಿ ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕರೆ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮುರಾಮತ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು).—ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಯ್ಯ ಅವರು ನೂಟಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮವೂ ಇಲ್ಲ, ಕೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿರುವ ಗೌಡನಕಟ್ಟೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ನಾಲ್ಕೈದು ಎಕರೆ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಸಿಂಗನಕೆರೆ ಹೋಬಳಿ, ಗೌಡನಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆಯಾದರೆ ಅದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕೆರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀರ್ವಯ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕರೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೂತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Speaker's concluding remarks.

Mr. SPEAKER.—Now it is time for us to rise. Before we rise I would prefer to make an appeal to the Hon'ble Members. It is by way of a personal appeal.

We have been sitting for the last more than ten days and we have done some good business also. On the first day when I was elected as Speaker of this House, I requested Hon'ble Members that, if there were to be any difficulties, they should come and discuss the matter with me. If I have been hard they may kindly excuse me merely for the fact that I am a man really interested in upholding the dignity and decorum of the House. In fact, I have been brought up in a different atmosphere and I also admit that I had to adjust myself here. I have tried to adjust myself to some extent but if for want of time I have not been able to do so I hope the Hon'ble Members will excuse me. My earnest desire has been that we should develop the procedure that is prevailing in the Lok Sabha and in other Assemblies including the former Mysore Assembly and develop healthy conventions and traditions.

I am conscious of the fact that I have been to some extent hard on some of the members because I had to